

[Justitsministeren]

Vridsløselille i foråret 1980 på forsøgsbasis indrettet som særafdeling for narkomaner. I denne særafdeling er en betydelig del af narkomanerne i fængslet koncentreret, herunder navnlig de hårdest belastede, hvorved man har kunnet opretholde fortyndingsprincippet i den øvrige del af anstalten. På grundlag af erfaringerne med denne forsøgsordning vil justitsministeriet stille forslag om de nødvendige bevillinger til at indrette tilsvarende særafdelinger for de indsatte i andre lukkede fængsler.

Principielt bør de narkomaner, der anbringes i disse særlige afdelinger, have samme tilbud med hensyn til arbejde, undervisning, fritidsaktiviteter m.v. som indsatte, anbragt i de almindelige afdelinger. Behandlingsarbejdet over for narkomanerne i disse afdelinger bør endvidere have en meget intensiv karakter, især med hensyn til psykiatrisk bistand m.v., tilrettelæggelsen og udnyttelsen af de indsattes fritid m.v. Sammenfattende kan det således siges, at ulemperne ved at være anbragt på disse særlige afdelinger søges kompensert på forskellig måde, herunder ikke mindst ved hjælp af den intensive behandling, som forudsættes tilbudt de narkomaner, der anbringes dér. Dette forudsætter en styrkelse af de personalemæssige ressourcer, som der ligeledes vil blive søgt bevilling til.

Beskæftigelse, herunder undervisnings- og fritidsaktiviteter, er meget væsentlige elementer i kriminalforsorgens arbejde over for de indsatte og i høj grad bestemmende for frihedsberøvelsens indhold. En meget væsentlig del af narkomanerne i kriminalforsorgens anstalter har imidlertid kun sporadisk tilknytning til almindelige arbejdspladser uden for kriminalforsorgen, og det er vanskeligt at indpasse narkomanerne i den almindelige fangebeskæftigelse. Justitsministeriet vil ned-sætte et udvalg, bl. a. med den opgave at til-vejebringe mere relevante beskæftigelsestilbud til narkomaner.

Ud over disse foranstaltninger, som står umiddelbart foran gennemførelse, foreligger der fra en arbejdsgruppe indstillinger om en række *yderligere* initiativer for imødegåelse af narkotikaproblemerne. Der stilles således forslag om en yderligere udbygning af behandlingen af narkomaner. Hovedelementet i behandlingen bør være nær kontakt med personalet i små grupper samt arbejds- og undervisningstilbud for at modvirke den psy-

kiske rastløshed, der følger af mangelen på narkotiske stoffer. Formålet hermed er at bryde den pågældendes forankring i stofkulturen og støtte en normalisering. Arbejdsgruppen stiller endvidere forslag om en ændret, mere nuanceret holdning med hensyn til anvendelse af metadon som led i behandlingen, herunder oprettelse af særlige meta-donbehandlingsklinikker.

Endelig foreslår arbejdsgruppen, at kriminalforsorgen på grund af den manglende mulighed for efter løsladelse at placere en relativt stor gruppe af kriminalforsorgens narkomaner i det amtskommunale og kommunale behandlingssystem etablerer egne behandlingsmuligheder, herunder institutioner.

Jeg vil overveje disse forslag, men er naturligvis opmærksom på, at visse af forslagene, navnlig med hensyn til etablering af nye særlige institutioner, vil kræve betydelige ressourcer.

Bestemmelsen i straffelovens § 49, stk. 2, giver mulighed for at overføre dømte fra fængslerne til fortsat strafudståelse i institutioner uden for kriminalforsorgen, hvis det findes hensigtsmæssigt på grund af domfældtes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder. Justitsministeriet er opmærksom på de muligheder, som denne bestemmelse skaber for at udluse nogle narkomaner fra fængslerne til institutioner, som behandlingsmæssigt er mere egnede. Det er hensigten at søge bestemmelsen anvendt i videre omfang, naturligvis med de fornødne forbehold over for de retssikkerhedsmæssige aspekter, ligesom man må have for øje, at anvendelse af institutioner uden for kriminalforsorgen kan udløse behov for yderligere ressourcer.

Hvad angår behandlingen af de indsatte bemærkes endelig, at de indsattes organisatoriske muligheder for at øve indflydelse på egne forhold er en faktor, der kan modvirke den passivitet, som frihedsberøvelsen ofte medfører, ligesom den kan forbedre informationen mellem personalet og de indsatte. På denne baggrund arbejder man med planer for at udbygge de indsattes muligheder for at øve indflydelse på egne forhold, herunder navnlig mulighederne for på afgrænsede områder at give de indsatte mere reel indflydelse, f. eks. med hensyn til dispositioner over